

Stanovisko Najvyššieho soudu SSR ze dne 30.11.1970, sp. zn. Tpj 28/70-III

Číslo: 19/1971

Právní věta: II. Záver o zavinení páchatela musí byť vždy preukázaný výsledkami dokazovania a musí z nich logicky vyplynúť.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 30.11.1970

Spisová značka: Tpj 28/70-III

Číslo rozhodnutí: 19

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Přechyny, Zavinení

Předpisy: 122/1962 Sb. § 8
§ 9

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 19/1971 sb. rozh.

I. Pre trestnosť prečinu, s výnimkou prečinu podľa § 3 ods. 1 zákona č. 150/1969 Zb., sa vyžaduje úmyselné zavinenie. Otázky zavinenia u prečinov sa posudzujú podľa ustanovení § 4 až 6 Tr. zák.

II. Záver o zavinení páchatela musí byť vždy preukázaný výsledkami dokazovania a musí z nich logicky vyplynúť.

(Stanovisko trestného kolégia Najvyššieho súdu SSR z 30. 11. 1970, č. [Tpj 28/70-III.](#))

Odôvodnenie:

V súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 2 písm. a) Zákona o prečinoch Najvyšší súd SSR zistil, že niektoré okresné súdy postihli za zatajenie tovaru pred spotrebiteľmi predavačov v obchodoch, ktorí nevediac o existencii hľadaného tovaru v sklade, odmietli kupujúcim tovar predať s odôvodnením, že ho v predajni nemajú. Svoje stanovisko súdy odôvodňujú tým, že je povinnosťou predavača presvedčiť sa, či hľadaný tovar, ktorý nie je v predajni, je v sklade, prípadne si túto okolnosť overiť u vedúceho predajne.

Takéto stanovisko súdov podľa názoru trestného kolégia Najvyššieho súdu SSR odporuje § 3 ods. 3 Tr. zák.

Podľa § 13 ods. 1 Zákona o prečinoch vzťahujú sa na prečiny ustanovenia všeobecnej časti Trestného

zákona (s výnimkami uvedenými pod písm. a) a b) cit. zák. ustanovenia). Z toho vyplýva, že na trestnosť prečinu sa vzťahujú v plnom rozsahu ustanovenia § 3 ods. 3 Tr. zák. Ak preto Zákon o prečinoch neustanovuje sám výslovne, že prečinom je čin spáchaný z nedbanlivosti, potom sa vyžaduje pre jeho trestnosť úmyselné zavinenie. Na posudzovanie zavinenia u prečinov treba použiť ustanovenia § 4 až 6 Tr. zák., lebo zákon č. 150/1969 Zb. túto otázku sám neupravuje, ani neustanovuje v tomto smere nijaké výnimky.

Základ zavinenia podľa cit. ustanovení Trestného zákona tvorí vedomosť páchateľa o skutočnostiach, ktoré spôsobia alebo by mohli spôsobiť porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom, resp. Zákonom o prečinoch. Nedostatok tejto intelektuálnej zložky zavinenia vylučuje úmysel podľa § 4 Tr. zák. i vedomú nedbanlivosť podľa § 5 písm. a) Tr. zák. Len v prípadoch nevedomej nedbanlivosti podľa § 5 písm. b) Tr. zák. nedostatok intelektuálnej zložky zavinenia nebráni trestnosti činu, ktorý možno spáchať z nedbanlivosti, ak za podmienok cit. zák. ustanovenia možno nevedomosť pričítať páchateľovi za vinu. Druhá zložka zavinenia, zložka vôľová, totiž že páchateľ chce porušiť alebo ohroziť trestným právom chránené záujmy alebo aspoň je s tým uzrozumený, je podstatným znakom len úmyselného zavinenia (§ 4 Tr. zák.) a u zavinenia z nedbanlivosti (§ 5 Tr. zák.) vždy chýba.

Zavinenie musí byť vždy preukázané výsledkami dokazovania a musí z nich logicky vyplynúť. Len z faktu, že sa páchateľ nepresvedčil o existencii tovaru v sklade - i keby takúto povinnosť mal - však nevyplýva, že o existencii tovaru vedel a tobôž už nie, že ho chcel pred kupujúcim zatajiť. Tieto otázky bolo nevyhnutné v priebehu trestného konania preukázať. Ak sa v priebehu trestného konania nepreukázalo, že obvinený vedel o existencii hľadaného tovaru v sklade a že ho chcel zatajiť, chýbali podmienky pre záver, že konal úmyselne a tým aj pre uznanie viny zo spáchania prečinu podľa § 2 písm. a) zákona č. 150/1969 Zb.

Na rozhodovanie o event. porušení iných predpisov alebo opatrení platných v obchodnej činnosti je povolaná Štátna obchodná inšpekcia podľa ustanovení § 8 a 9 zákona č. 122/1962 Zb.